

SNØHETTA VILLREINUTVALG

Postboks 57
6601 Sunndalsøra

Fylkesmannen i Oppland
Postboks 987
2604 Lillehammer.

Sunndalsøra 20. mars 2017.

Snøhetta villreinutvalg har følgende uttale til «Vern av tidligere Hjerkinnskytefelt».

Alternativ 2 foretrekkes med enkelte ekstra restriksjoner:

1. *Trekkveien sørøst for Kolla vektas høyere i forhold til foreslåtte alternativ.*
 - a. *Dette er både i dag og historisk et av de viktigste trekkveiene for villreinen inn til og ut fra beiteområdene i Dovre/Lesja. Jfr figur 15 «Storrundt» i utkast til forvaltningsplanen.*
2. *Åpningstid for Snøheim må minimeres. Dvs åpningstid tidligst fra og med uke 25 til og med første helg i oktober.*
 - b. *Snøhetta villreinutvalg har gjennom svært mange år fulgt med i kalvingsområdene til villreinen. Områdene har de seneste 30 årene forflyttet seg stadig lenger øst og sør. Dersom denne områdeforflytningen fortsetter i tempoet det har gjort de siste 30 år vil det innen 10 år være kalvingsområde i området fra Stropsljødalen og hele tidligere Hjerkinnskytefelt. Kalvingsperioden er mellom 17. mai og 1. juni. I denne perioden, og noen uker videre vil kalvene være svært sårbare.*
3. *Trafikk til og fra Snøheim **skal** følge skyttelbuss. Alternativ 2.*
 - c. *Pr. i dag er det stor unødig biltrafikk på Snøheimvegen noe som forstyrrer villreinen i deres trekkveier. Biltrafikk **MÅ** minimeres.*
4. *Hundekjøring ved alternativ 1, tillates kun inn til Veslfallet. Ved alternativ 2 tillates kjøring kun på Vålåsjøhøveien fram til Grisungen i barmarksesongen.*
5. *Fuglehundprøver i terrenget opp mot Kolla stoppes.*
 - d. *jfr punkt 2 b.*
6. *En bygning i Vestlie beholdes til bruk av tilsyn av beitedyr og bruk av fjellstyret til oppsyn, uansett alternativ.*
7. *Moskusguiding må være sterkt organisert, tilrettelagt og regulert.*

I tillegg må Reinheim nedlegges for å minske menneskelig ferdsel gjennom Stropsljødalen.

Snøhetta Villreinutvalg

Sign.

Erland Løkken
Leder.

Vedlegg: kopi av høringsbrev av 25.11.2008.

Per Skotvedt
Sekretær

Snøhetta Villreinutvalg	Telefon: 71 68 99 85	E-post: sunndal@fjellstyrene.no
Postboks 57	Mobil: 414 59 647	
6601 Sunndalsøra		

SNØHETTA VILLREINUTVALG

Postboks 57
6601 Sunndalsøra

Det kongelige Miljøverndepartement
Postboks 8013 Dep
0030 Oslo

25.11.2008

DOVREFJELL-SUNNDALSFJELLA NASJONALPARK. FORSLAG OM ENDRING AV FORSKRIFT VEDTATT VED KRONPRINSREGENTENS RESOLUSJON AV 3. MAI 2002. HØRING

Viser til høringsbrev av 3.november 2008.

Miljøverndepartementet vil, etter å ha gjennomgått saken om utbygging av Snøheim, nå forandre forskrift av 3. mai 2002 slik at utbygging av Snøheim kan bli en realitet. Dette må sees på som sterk innføring av bit for bit forvaltning hvor villreinen blir den tapende part.

Snøhetta Villreinutvalg ønsker å belyse enkelte forhold som vil være avgjørende for den siste ekte villreinstammen i Europa.

Skytefeltet på Hjerkins legges nå ned. Norsk miljøforvaltning står ved et historisk viktig veivalg. For områdets bæreevne vil det være av stor betydning at villreinen igjen får bedre tilgang til de rike beiteene i det østlige Snøhettaområdet. Villreinen må imidlertid tilpasse seg mange grupper som ut fra høyst ulike interesser ønsker å overta og utnytte denne særegne delen av den norske fjellheimen.

Skytefeltet har et godt sommerbeite ettersom varierte topografiske- og nedbørmessige forhold gir variert avsmelting og dermed alltid tilgang på friskt beite. Totalt sett har skytefeltet svært viktige habitatkvaliteter og helårsressurser for reinen i Snøhettaområdet

Fjerning av faste inngrep i form av veger, vil øke andelen av kvalifisert villmark i området betydelig. I tillegg vil sanering av Snøheim ha klar positiv betydning for reinen på lang sikt. Dette vil sikre tilbakeføring av reinens leveområde og tilhørende kvaliteter som tilsvarer tilstanden før etableringen av skytefeltet.

Villreinstammen i Snøhetta har store sesongmessige forflytninger. Kalvingen foregår i Sunndalsfjella i mai. Her utnyttes lav som beite. Utover forsommeren forflytter fostringsflokkene seg gradvis til oppvekstområdene i fjelltraktene østover mot Drivdalen der det er til dels karrige beiter. Ut i juli får vi en bevegelse av fostringsflokkene sør- og sørvestover i leveområdet blant annet til skytefeltområdet. Her blir de stående store deler av tiden fram mot vinterferien starter i februar/mars.

I Stropsljødalen hvor Reinheim (DNT) ligger, og som Snøhetta Villreinutvalg vil ha nedlagt om utbygging av Snøheim blir en realitet, har det de siste tiårene vært minimalt med rein i sommerhalvåret. Det skyldes stor menneskelig ferdsel i dalen som delvis hindrer trekk mellom viktige funksjonsområder.

Snøhetta Villreinutvalg	Telefon: 71 68 99 85	E-post: sunndal@fjellstyrene.no
Postboks 57	Mobil: 414 59 647	
6601 Sunndalsøra		

SNØHETTA VILLREINUTVALG

Postboks 57
6601 Sunndalsøra

Om forskrift av 3. mai 2002 blir endret bare for å legge til rette for utbygging av Snøheim, vil villreinen etter hvert forsvinne også fra området mellom Hjerkin og Snøhetta. Dette er som tidligere nevnt et av de viktigste sommerbeitene til Snøhettastammen. Med et overnattingsbelegg på 3-4000 (DNT's tall) samt et større antall dagsturister, vil skytefeltområdet få et stort innslag av menneskelig ferdsel i et større geografisk område. Denne ferdselen vil bli atskillig større enn ferdselen i Stroplesjødalen, med de konsekvenser det vil føre med seg.

I moderne tid har veier, jernbane, kraftutbygging og andre forstyrrelser hindret villreinens trekkmuligheter. Og nettopp sesongvandringene er villreinens viktigste tilpasning til det skrinne beitegrunnet i fjellet. Stadig mer oppsplitting av fjellarealene gjør derfor bestandene mer sårbare, og de kan lett beite ned sitt eget "matfat". Vern av større sammenhengende leveområder er derfor svært viktig.

Snøhetta Villreinutvalg ønsker også og vise til avgjørelser og uttalelser tatt av regjering og Storting som er motstridende med endring av forskrift av 3. mai 2002..

Villreinsenteret på Hjerkin har fått statlige midler til igangsetting og drift. Dette senteret skal gi bla opplevelser rundt villrein.

FoU-merkingsforsøk for å se på villrein kontra menneskelig ferdsel er blitt tilgodesett med midler i St.prp. nr 1 (2008-2009) og vil med stor sannsynlighet bli iverksatt i 2009. Dette vil være et prosjekt som strekker seg over 5 år. DN har nå regien av dette prosjektet som Snøhetta og Knutshø villreinnemd tok initiativet til.

Villreinen som verdensarv. Høsten 2003 ble ideen om å få villreinen og villreinfangsten inn på UNESCOs verdensarvliste. Våren 2005 nedsatte styret en faggruppe bestående av fire personer som skulle avgrense prosjektet geografisk. I sitt arbeid måtte faggruppen bl.a. ta hensyn til reinens skyhet og områdets sårbarhet.

Miljø- og utviklingsminister Erik Solheim sendte medio mai 2008 ut et postkort til hver av alle landets ordførere, med en oppfordring om å ta vare på mangfoldet i norsk natur. Hvert kort er prydet med en truet eller sårbar art fra den aktuelle kommunen - Dovre fikk postkortet med villreinen.

I Dovrefjell-Sunndalsfjella og Rondane, begge innenfor prosjektområdet til Villreinfangsten som verdensarv, finnes to av tre genetisk reneste villreinstammer i landet. Det er derfor gledelig at miljøverndepartementet valgte ut en av kommunene her til å ta et særskilt ansvar for denne art.

Under reiselivskonferansen "Naturverdier og verdiskaping" i februar 2008 fremhevet **statssekretær Heidi Sørensen** villreinens unike posisjon. Heidi Sørensen viste både til villreinen som et kvalitetsstempel for områdene, men fremhevet samtidig reinens sårbarhet. Samtidig som reinen kan være en merkevare for å selge et område, må en være bevist at det er en sårbar art som trenger særskilt beskyttelse.

Snøhetta Villreinutvalg	Telefon: 71 68 99 85	E-post: sundal@fjellstyrene.no
Postboks 57	Mobil: 414 59 647	
6601 Sunndalsøra		

SNØHETTA VILLREINUTVALG

Postboks 57
6601 Sunndalsøra

MD redegjør for § 4 og viser til rundskriv frå DN, der forskriften blir utdypet og presisert. Det blir her gjort klart at denne bestemmelsen i første rekke gjelder "bagatellmessige inngrep eller forbigående forstyrrelser som er av stor betydning for søker sammenholdt med verneinteressene. (...) Denne dispensasjonsbestemmelseren kan ikke anvendes til å utvide rammen som er trukket opp i vernevedtaket". Dette sier MD seg enig i, og skriver at det derfor er tvilsomt at denne bestemmelsen hjemler adgang til å gi dispensasjon til DNTs søknad. Det er derfor svært overraskende at MD i stedet velger å foreslå en endring av forskriften.

Villreinbestanden i Dovrefjell-Sunndalsfjella utgjør den siste rest av vill fjellrein i Europa. Vi må forvalte den etter "føre var"-prinsippet, slik at kommende generasjoner også kan få oppleve de nøysomme dyreflokkenes trekk over viddene, og ikke fjerne den bit for bit.

Konklusjon:

Snøhetta Villreinutvalg går i mot forslaget om endring av forskrifta.

- 1. Det må være en svært høy terskel for å forandre forskriften for en nasjonalpark der hensynet til villreinen må være det overordnede for et sterkt vern. Det må derfor ikke foretas forskriftsendring før endelig konklusjon av FoU-merkingsforsøket foreligger.**
- 2. Dersom Miljøverndepartementet fastholder mot vår anbefaling å endre forskrift av 3. mai 2002 må det innarbeides følgende vilkår i forskriften:**
 - Det stilles krav om at Reinheim med tilhørende merkede stier og løyper nedlegges og fjernes for å ivareta villreinens behov.**

Med vennlig hilsen
For Leder Henning Øverås

Sign.

Per Skotvedt
Sekretær.
Snøhetta Villreinutvalg.

Snøhetta Villreinutvalg	Telefon: 71 68 99 85	E-post: sunndal@fjellstyrene.no
Postboks 57	Mobil: 414 59 647	
6601 Sunndalsøra		